

## Startside&gt;Dine rettigheder&gt;Ofre for forbrydelser&gt;Ofres rettigheder i hvert enkelt land

## Ofres rettigheder i hvert enkelt land

## Finland

Du betragtes som **offer for en forbrydelse**, hvis du har været offer for en handling eller en forseelse, der betragtes som en strafbar handling i Finland. Som offer for en forbrydelse har du visse rettigheder før, under og efter retssagen.

I **Finland** indledes **en straffesag** med en indledende undersøgelse, der sædvanligvis udføres af politiet. I denne fase kontrolleres det, at der er begået en strafbar handling, og de forskellige parter forhold og identitet undersøges. Den skade, der er forvoldt ved forbrydelsen, og dine krav til gerningsmanden vurderes også.

Hvis der foreligger tilstrækkelige beviser for, at der er begået en strafbar handling, skal anklageren rejse tiltale og indbringe sagen for en domstol. Under retssagen vurderer retten beviserne og træffer derefter afgørelse om, at den tiltalte er skyldig i den strafbare handling, eller om, at den tiltalte skal frikendes. Straffesagen kan fortsætte, hvis en af parterne appellerer dommen til den næste højere retsinstans.


**Der er adgang til de nødvendige oplysninger via følgende links:**

- 1 — [Mine rettigheder som offer for en forbrydelse](#)
- 2 — [Anmeldelse af en forbrydelse, mine rettigheder under efterforskningen og retssagen](#)
- 3 — [Mine rettigheder efter retssagen](#)
- 4 — [Erstatning](#)
- 5 — [Ret til støtte og bistand](#)

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

**1 - Mine rettigheder som offer for en forbrydelse****Hvilke oplysninger vil jeg få fra myndigheden (f.eks. politiet, anklagemyndigheden), efter at forbrydelsen har fundet sted, men før jeg har anmeldt den?**

 **Brochuren om rettigheder for ofre for forbrydelser**, der er offentliggjort af justitsministeriet, indeholder oplysninger om de spørgsmål, som ofre har ret til at få afklaret. Brochuren indeholder en kort redegørelse for bl.a. anmeldelse, støtte til ofre for forbrydelser, retshjælp, muligheden for beskyttelse, krav om erstatning, retten til tolkebistand og til oversættelse af dokumenter samt mægling i straffesager. Den trykte brochure er beregnet til at blive udleveret til ofre og til at lette formidlingen af oplysninger, navnlig hos politiet og andre efterforskningsmyndigheder. Den kan også bruges af retslige myndigheder, støttejenester for ofre for forbrydelser og andre instanser, der har kontakt med ofrene.

De oplysninger, der formidles til ofrene, kan variere alt efter offerets behov og personlige forhold og forbrydelsens art.


**Jeg bor ikke i det EU-land, hvor forbrydelsen fandt sted (EU- og ikke-EU-statsborgere). Hvordan er mine rettigheder beskyttet?**

Du kan få hjælp og rådgivning fra støttejenester for ofre, selv om forbrydelsen blev begået i et andet land. Hvis du er blevet udsat for en forbrydelse i en anden EU-medlemsstat, kan efterforskningsmyndigheden i visse situationer videresende den anmeldelse, den har modtaget, eller resultaterne af de indledende undersøgelser til en anden EU-medlemsstat. Videresendelsen af en anmeldelse kræver bl.a., at der er tale om en alvorlig forbrydelse, eller at offeret ikke har været i stand til at anmelde forbrydelsen i det land, hvor den blev begået. I forbindelse med alvorlige strafbare handlinger kan oplysningerne også videregives til et land uden for EU.

Ofre for menneskehandel har ret til adgang til støttejenester for ofre for menneskehandel, selv om forbrydelsen blev begået i et andet land.

Anklagemyndigheden i Finland beslutter, om der skal iværksættes indledende undersøgelser ved mistanke om menneskehandel.

**Hvis jeg anmelder et strafbart forhold, hvilke oplysninger vil jeg så få?**

Politi og andre efterforskningsmyndigheder vil give dig oplysninger om støttejenester for ofre, anmeldelse, retshjælp, muligheden for beskyttelse, krav om erstatning, retten til tolkebistand og til oversættelse af dokumenter, mægling i straffesager, retten til at få oplysninger om behandlingen af sagen, retten til at få oplysninger om løsladelsen af en anholdt eller en varetægtsfængslet person, den procedure, som myndighederne anvender ved anmeldelser, og den procedure, som myndighederne følger, når offeret har været udsat for en forbrydelse i et andet land end sit bopælsland, samt kontaktoplysninger på relevante personer. Disse rettigheder fremgår af  **brochuren om rettigheder for ofre for forbrydelser**.

Ovennævnte oplysninger gives ikke nødvendigvis i forbindelse med anmeldelsen, især ikke hvis anmeldelsen foregår elektronisk. Når politiet afhører offeret, underrettes sidstnævnte om de pågældende rettigheder. Den myndighed, der varetager de indledende undersøgelser, skal altid underrette offeret om, at en indledende undersøgelse ikke indledes, afbrydes eller afsluttes.

**Har jeg ret til gratis tolkning og oversættelse (når jeg kontakter politiet eller andre myndigheder eller under efterforskningen eller retssagen)?**

Alle har ret til at kommunikere på finsk eller svensk under de indledende undersøgelser og retssagen. Samt har ret til at kommunikere på samisk på deres område. Myndigheden skal om nødvendigt tilkalde en tolk. Ethvert offer, der taler et andet sprog, skal kunne bruge det sprog i alle situationer i forbindelse med efterforskningen af en forbrydelse. Myndigheden skal om nødvendigt stille tolkebistand til rådighed for offeret på offerets modersmål. Der bør også stilles en tolk til rådighed under den indledende undersøgelse og retssagen, når offeret bruger tegnsprog, eller når tolkning er nødvendig på grund af en sensorisk lidelse eller taleforstyrrelse hos offeret. Tolkens salær betales af det offentlige.

Offeret kan anmode om oversættelse af visse centrale dokumenter. Oversættelsen kan foregå mundtligt, hvis det af retssikkerhedsmæssige hensyn ikke er nødvendigt med en skriftlig oversættelse af et dokument. I visse tilfælde kan en del eller et resumé af et dokument oversættes for offeret.

Under den indledende undersøgelse kan offeret få udleveret en oversættelse af den skriftlige bekræftelse af anmeldelsen, beslutningen om at afslutte den indledende undersøgelse og, om nødvendigt, af ethvert andet centralt dokument i den foreliggende sag. Offeret kan anmode anklagemyndigheden om en oversættelse af beslutningen om ikke at rejse tiltale.

Ved domstolen kan offeret få en oversættelse af dommen, forkyndelsen af dato og sted for retsmødet og, om nødvendigt, ethvert andet dokument, der er centralt for sagen.

**Hvordan vil myndigheden sikre sig, at jeg forstår, hvad der foregår, og at man forstår mig (hvis jeg er et barn, hvis jeg har et handicap)?**

Myndigheden skal sørge for, at der stilles en tolk til rådighed under den indledende undersøgelse og retssagen, når offeret bruger tegnsprog, eller når tolkning er nødvendig på grund af et sensorisk handicap eller en taleforstyrrelse hos offeret.

Brochuren om rettigheder for ofre for forbrydelser findes også på forenklet finsk. Brochuren om rettigheder for ofre for forbrydelser er både offentliggjort på forenklet finsk og tegnsprog.

Ekspert i strafbare handlinger begået mod børn har taget en særlig uddannelse, navnlig i samtaler med børn og afhøring af børn i straffesager. I visse tilfælde kan et barn også afhøres af en psykolog med speciale i samtaler med børn.

#### **Støtte til ofre for forbrydelser**

##### **Hvem yder støtte til ofre for forbrydelser?**

Offeret kan have behov for hjælp fra en læge eller andre lægelige og sociale tjenester, f.eks. tilstedeværelse af en socialrådgiver, visse former for hospitalsbehandling eller fysisk og psykisk genoptræning. Offeret kan benytte disse tjenester på samme vilkår som andre klienter.

Mange organer tilbyder støtte, rådgivning og bistand til ofre for forbrydelser. Støttetjenesten for ofre yder bistand i forbindelse med alle typer strafbare handlinger og straffesager og vigtig rådgivning i, hvordan ofre kan gøre deres rettigheder gældende. Ofre for vold i hjemmet kan få beskyttelse og støtte i krisecentre. Visse myndigheder yder særlig støtte til ofre for seksualforbrydelser og til kvinder med indvandrebaggrund. Der er etableret et specifikt støttesystem for ofre for menneskehandel, hvortil de kan få adgang på visse betingelser.

Offeret kan henvende sig til støttetjenesterne, selv om han/hun ikke anmelder forbrydelsen. Hvis offeret samtykker, må politiet og enhver anden efterforskningsmyndighed videregive offerets kontaktoplysninger til en støttetjeneste, som herefter henvender sig til offeret.

##### **Henviser politiet mig automatisk til nogen, der yder støtte til ofre for forbrydelser?**

Med dit samtykke sender politiet dine kontaktoplysninger til en støtteorganisation for ofre, hvis du har brug for særlig beskyttelse, eller hvis det er begrundet i forbrydelsens karakter eller din personlige situation. Politiet skal forklare dig, hvilken bistand der kan ydes til ofre for menneskehandel og med dit samtykke henvise dig til en støtteordning for ofre for menneskehandel.

##### **Hvordan beskyttes mit privatliv?**

Under visse betingelser kan retten af hensyn til privatlivets fred behandle sagen for lukkede døre og bestemme, at processkrifterne og dommen gøres delvist fortrolige. Du kan anmode domstolen herom. I visse sager kan retten desuden bestemme, at din identitet skal holdes hemmelig. Det gælder især seksualforbrydelser.

##### **Er jeg nødt til at anmelde forbrydelsen, før jeg kan få adgang til støtte til ofre for forbrydelser?**

Nej.

##### **Personlig beskyttelse hvis jeg er i fare**

##### **Hvilke former for beskyttelse er der adgang til?**

I visse tilfælde kan du blive afhørt i sagen bag en afskærmning, via videoforbindelse eller i fravær af den sigtede eller offentligheden. Afhøringen kan i visse tilfælde videooptages. Optagelsen kan bruges som bevismiddel under retssagen, især hvis du er under 18 år.

Under visse betingelser kan retten af hensyn til privatlivets fred behandle sagen for lukkede døre og bestemme, at processkrifterne og dommen gøres delvist fortrolige. Du kan anmode domstolen herom. I visse sager kan retten desuden bestemme, at din identitet skal holdes hemmelig. Det gælder især seksualforbrydelser.

Retten træffer i hvert enkelt tilfælde afgørelse om de nærmere vilkår for retssagen og beskyttelsesforanstaltningerne, idet den sørger for ikke at begrænse forsvarets rettigheder. Den løsning, som retten vælger, kan således afvige fra en tidligere vurdering.

I tilfælde af alvorlige trusler kan du anmode om hemmeligholdelse af dine kontaktoplysninger, et forbud mod videregivelse af oplysninger, et tilhold eller en ændring af dit navn eller nationale personnummer. I de mest alvorlige situationer kan du blive optaget i et vidnebeskyttelsesprogram. Myndighederne og støttetjenesterne giver dig flere oplysninger herom. Hvis en person, der er beskyttet af et tilhold, flytter til en anden EU-medlemsstat og mener at have behov for beskyttelse dér, kan den pågældende ansøge om en europæisk beskyttelsesordre ved den domstol, der har truffet afgørelse om tilholdet.

Ofre for vold i hjemmet eller personer, der lever under trusler om vold i hjemmet, kan indgå i et beskyttelsesprogram udformet i samarbejde med myndighederne som led i en tværfaglig risikovurdering ("Marakmodellen").

Ofre for menneskehandel har ret til nødindkvartering, som om nødvendigt kan omfatte særlige sikkerhedsforanstaltninger på flere niveauer for at sikre boligsikkerheden. I alvorlige tilfælde kan sikkerheden for ofre for menneskehandel garanteres i et særligt krisecenter. Der er også adgang til teknisk udstyr og en overvågningstjeneste. I de mest alvorlige sager kan et offer for menneskehandel også blive optaget i et vidnebeskyttelsesprogram. Støtteordningen for ofre for menneskehandel indgår i myndighedernes aktiviteter, og ordningen samarbejder om nødvendigt med politiet for at beskytte offeret.

##### **Hvem kan tilbyde mig beskyttelse?**

Politiet vurderer behovet for beskyttelse og de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af trusler. Hvilken myndighed, der træffer afgørelse om beskyttelse, afhænger af, hvilken foranstaltning der er tale om (se ovenfor). Myndighederne og støttetjenesterne for ofre giver dig yderligere oplysninger om beskyttelsesforanstaltninger.

##### **Vurderer man min situation for at fastslå, om der er risiko for, at gemingsmanden påfører mig fornyet skade?**

Myndighederne vurderer dine specifikke behov for beskyttelse under efterforskningen og retssagen samt de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger i begge faser. Formålet med beskyttelsesforanstaltningerne er at beskytte offeret mod yderligere lidelser, chikane eller repressalier under den indledende undersøgelse og retssagen. Vurderingen foretages i samarbejde med offeret og tager hensyn til offerets individuelle karakteristika, situation og typen af strafbare handlinger.

##### **Er der nogen, der vil gennemgå sagen for at vurdere, om jeg risikerer indgreb fra det strafferetlige system (under efterforskningen og retssagen)?**

Myndighederne vurderer dine specifikke behov for beskyttelse under efterforskningen og retssagen samt de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger i begge faser. Formålet med beskyttelsesforanstaltningerne er at beskytte offeret mod yderligere lidelser, chikane eller repressalier under den indledende undersøgelse og retssagen. Vurderingen foretages i samarbejde med offeret og tager hensyn til offerets individuelle karakteristika, situation og typen af strafbare handlinger.

##### **Hvilken beskyttelse er til rådighed for særligt udsatte ofre?**

I tilfælde af alvorlige trusler kan du anmode om hemmeligholdelse af dine kontaktoplysninger, et forbud mod videregivelse af oplysninger, et tilhold eller en ændring af dit navn eller nationale personnummer. I de mest alvorlige sager kan du blive optaget i et vidnebeskyttelsesprogram. Myndighederne og støttetjenesterne giver dig flere oplysninger herom.

##### **Jeg er mindreårig – har jeg særlige rettigheder?**

Mindreårige (under 18 år) er sårbare ofre og kan derfor kræve særlige beskyttelsesforanstaltninger. F.eks. kan et mindreårigt offer beskyttes ved, at hans/hendes vidneudsagn videooptages i forbindelse med den indledende undersøgelse. Optagelsen vil blive brugt som bevismateriale under retssagen.

Et mindreårigt offer for en forbrydelse kan have ret til juridisk rådgivning, der betales med offentlige midler. Hvis et barns værge er mistænkt for at have begået en strafbar handling mod barnet, bør der også udpeges en værge for barnet under straffesagen.

Et mindreårigt offer for menneskehandel har ret til støtte fra støtteordningen for ofre for menneskehandel. Der udpeges altid en repræsentant for et barn, der har været offer for menneskehandel, og som ikke har en opholdstilladelse, hvis han eller hun er bosat i Finland uden en værge eller en anden retlig repræsentant. Der kan udpeges en værge for et barn, der har været offer for menneskehandel, og som er finsk statsborger, eller som har en opholdstilladelse. Et mindreårigt offer for menneskehandel har ret til juridisk bistand, der betales med offentlige midler, hvis den indledende undersøgelse af den strafbare handling er indledt i Finland.

#### **Min pårørende døde som følge af forbrydelsen – hvilke rettigheder har jeg?**

Når en person er afgået ved døden som følge af den strafbare handling, har offerets familiemedlemmer ifølge lovgivningen status som berørt part, dvs. offer for en strafbar handling. De har derefter de samme rettigheder som andre ofre for forbrydelser.

#### **Min pårørende var udsat for en forbrydelse – hvilke rettigheder har jeg?**

Offerets familiemedlemmer har også mulighed for at få hjælp fra støttetjenester for ofre.

Et mindreårigt barn, der er bosiddende i Finland, til et offer for menneskehandel kan også få hjælp fra støtteordningen for ofre for menneskehandel.

#### **Er der mulighed for mægling? Under hvilke betingelser? Vil jeg være i sikkerhed under mæglingen?**

Straffesager kan gøres til genstand for mægling, hvis offeret og den mistænkte giver deres samtykke. Det er også nødvendigt, at den mistænkte bekræfter de væsentligste faktiske omstændigheder vedrørende hændelsesforløbet, og at mæglingen sker i overensstemmelse med offerets interesser. Mægling er gratis, fortrolig og altid frivillig og kan på ethvert tidspunkt afbrydes. Uddannede og frivillige mæglere hjælper parterne med at drøfte de faktiske omstændigheder og blive enige om erstatningen for den skade, der er forvoldt ved den strafbare handling, og udbetalingen af erstatning til offeret. Mægling er tilgængelig overalt i landet via mæglingsskifterne.

Parter, som deltager i mægling, har i princippet ret til at anvende en rådgiver eller en bisidder på mæglingsskifter. Mæglere, der bistås af specialiseret personale, vurderer og kontrollerer sikkerheden under mødet mellem parterne i konflikten og afbryder om nødvendigt mæglingen. Mægling skal afbrydes, hvis en part trækker sit samtykke tilbage, eller hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende parts samtykke ikke er frivilligt.

#### **Hvor kan jeg finde den lov, hvori mine rettigheder er fastsat?**

Ofres hovedrettigheder i straffesager er fastlagt i loven om indledende undersøgelser (805/2011) og strafferetsplejeloven (689/1997). Retten for ofre for menneskehandel til at blive bistået er reguleret i loven (746/2011) om modtagelse af ansøgere om international beskyttelse og anerkendelse af og støtte til ofre for menneskehandel. Disse og andre love findes på <https://www.finlex.fi/en/>.

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## **2 - Anmeldelse af et strafbart forhold og mine rettigheder under efterforskningen og retssagen**

Du er part i sagen, hvis du anlægger sag eller indgiver erstatningssøgsmål i en straffesag. Du kan også afhøres med henblik på bevisoptagelse.

Hvis anklageren har besluttet ikke at rejse tiltale, kan du selv udøve din ret til "sekundær" retsforfølgning for at retsforfølge lovovertrædelsen.

#### **Hvordan kan jeg anmelde en forbrydelse?**

Du kan f.eks. anmelde en forbrydelse til politiet på stedet for forbrydelsen, på en politistation og, ved mindre forseelser, desuden online eller pr. telefon. Du har ret til at få udleveret en skriftlig bekræftelse på din anmeldelse.

#### **Hvordan kan jeg følge med i, hvad der sker i sagen?**

Politiets giver dig de nødvendige kontaktoplysninger i sagen.

#### **Kan jeg få retshjælp (under efterforskningen eller retssagen)? På hvilke vilkår?**

Du har ret til juridisk bistand i forbindelse med en eventuel anmeldelse, afhøring og retssag. Bistanden kan ydes af en advokat, en offentlig juridisk rådgiver eller en beskikket juridisk rådgiver.

Personer med lav eller mellemhøj indkomst kan have adgang til retshjælp på det offentlige regning. I så fald betaler staten helt eller delvist advokatsalæret.

Du kan ansøge om retshjælp ved retshjælpskontoret eller via en elektronisk kontaktadresse. Du kan også bede et advokatfirma om at ansøge om retshjælp på dine vegne.

I tilfælde af vold i hjemmet, seksualforbrydelser eller alvorlige forbrydelser mod dit liv, dit helbred eller din frihed kan domstolen udpege en rådgiver og en kontaktperson. I dette tilfælde udbetaler staten støtte uanset din indtægt.

#### **Kan jeg få refunderet mine udgifter (til deltagelse i efterforskningen/retssagen)? På hvilke vilkår?**

Hvis du som offer for en forbrydelse er indstævnet for en domstol, har du ret til godtgørelse fra staten for sagsomkostninger. Du har ret til dagpenge samt godtgørelse af rejseudgifter og økonomiske tab.

#### **Har jeg mulighed for at klage, hvis min sag ikke kommer for retten?**

Du kan indgive en klage til den offentlige anklager, som har ret til at tage sagens elementer op til fornyet overvejelse og til prøvelse af anklagerens afgørelse om at henlægge en sag uden yderligere foranstaltninger.

#### **Kan jeg deltage i retssagen?**

Ja, du kan deltage som part i sagen, hvis du ønsker det. Du er part i sagen, hvis du anlægger sag eller indgiver erstatningssøgsmål i en straffesag. Du kan tilslutte dig anklagemyndighedens strafpåstand eller anmode om anden straf. Du kan selv søge erstatning fra den tiltalte, eller anklageren kan gøre det for dig.

#### **Hvilken officiel rolle har jeg i retssystemet? Er jeg f.eks. offer, vidne, civil part eller privat påtaleberettiget, eller kan jeg indtræde som sådan(t) i sagen? Kan jeg selv vælge min rolle?**

Du er part i sagen, hvis du anlægger sag eller indgiver erstatningssøgsmål i en straffesag. Du kan også afhøres med henblik på bevisoptagelse.

Hvis anklageren har besluttet ikke at rejse tiltale, kan du selv gøre brug af din "sekundære" ret til at retsforfølge lovovertrædelsen.

#### **Hvilke rettigheder og forpligtelser har jeg?**

Du kan blive bedt om at møde personligt op, hvis der er behov for en afhøring for at få sagen belyst. I så fald har du ret til godtgørelse fra staten for sagsomkostninger.

Ved en retssag er du forpligtet til at sige sandheden.

#### **Kan jeg fremsætte erklæringer eller fremlægge bevismateriale under retssagen? På hvilke vilkår?**

Hvis du er part i sagen, har du ret til at fremlægge beviser. I hovedsagen kan du indgive din påstand og begrundelsen herfor, dine beviser og den endelige erklæring, hvori du udtaler dig om tiltaltes skyld og om den straf, han/hun bør idømmes.

#### **Hvilke oplysninger får jeg under retssagen?**

Du indkaldes til at give møde i hovedsagen, hvis det er nødvendigt for at behandle sagen, eller hvis du har oplyst retten om, at du vil indgive søgsmål, som anklageren ikke forfølger.

Du har ret til efter anmodning at blive informeret om tid og sted for retsmødet og afgørelsen i straffesager.

### Har jeg adgang til de retslige dokumenter?

Ja. Hvis du er part i sagen, har du samme ret som den tiltalte til at blive underrettet om processkrifter. Generelt har parterne også ret til at blive informeret om dokumenter, der ikke er offentlige.

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## 3 - Mine rettigheder efter retssagen

### Kan jeg anke retsafgørelsen?

En dom afsagt af en ret i første instans (*käräjäoikeus*) kan ankes til en appelret (*hovioikeus*). Som regel er det nødvendigt at få en tilladelse til at indgive appel, før appelretten accepterer at behandle sagen i sin helhed.

En dom afsagt af appelretten kan ankes til højesteret (*korkein oikeus*). Når du anker en sag til højesteret, skal du have tilladelse til at anke, som kun gives på de i loven fastsatte betingelser.

### Hvilke rettigheder har jeg, når dommen er afsagt?

I forbindelse med visse alvorlige forbrydelser har du efter anmodning ret til at blive underrettet om løsladelsen af en anholdt eller varetægtsfængslet person (se nedenfor).

### Har jeg ret til bistand eller beskyttelse efter retssagen? Hvor længe?

Støtteorganisationer for ofre skal om nødvendigt yde bistand og rådgivning, også efter retssagen.

Støttens varighed er ubegrænset. I tilfælde af vold i hjemmet fører en tværfaglig risikovurdering til udarbejdelse af et beskyttelsesprogram, der er uafhængigt af afslutningen af retssagen.

Din ret til bistand fra støttejenersten for ofre for menneskehandel udløber, hvis ingen dømmes i straffesagen om menneskehandel.

### Hvilke oplysninger får jeg, hvis gerningsmanden bliver dømt?

Du har ret til efter anmodning at blive informeret om afgørelsen i straffesager. Dommen skal indeholde en angivelse af den straf, tiltalte idømmes, navnlig fængselsstraffens længde.

Parterne i straffesagen forelægges en kopi af dommen som officielt dokument. Du vil ikke blive informeret om, hvor gerningsmanden kan komme til at afsone sin fængselsdom.

### Bliver jeg underrettet, hvis gerningsmanden løslades (herunder før tid eller på prøve) eller flygter fra fængslet?

I forbindelse med visse alvorlige forbrydelser har du efter anmodning ret til at blive underrettet om løsladelsen af en anholdt eller varetægtsfængslet person og til at blive informeret i tilfælde af flugt og, på visse betingelser, om enhver anden form for løsladelse fra fængslet. Hvis du ønsker at blive informeret, skal du underrette efterforsknings eller anklagemyndigheden herom. Efterforskningsmyndigheden giver dig flere oplysninger om dette spørgsmål.

Udleveringen af oplysninger må kun ske, hvis de fremsendte oplysninger ikke er til fare for den fængslede eller varetægtsfængslede persons liv eller helbred.

### Bliver jeg inddraget i afgørelser om løsladelse eller løsladelse under tilsyn? Kan jeg f.eks. fremsætte erklæringer eller appellere sådanne afgørelser?

Nej, du har ikke sådanne rettigheder.

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## 4 - Erstatning

### Hvilken fremgangsmåde skal jeg følge for at søge om erstatning fra gerningsmanden (f.eks. anmeldelse, civilt søgsmål, indtræden som civil part)?

Erstatningskrav som følge af en forbrydelse behandles normalt i samme sag som straffesagen. Erstatningskravet skal meddeles politiet under efterforskningen eller senest ved den relevante domstol.

Du kan anmode anklageren om at fremsætte dit krav om erstatning for skader som følge af en forbrydelse for retten. Det er ønskeligt at meddele dette til politiet allerede i forbindelse med forundersøgelsen. Anklageren kan fremsætte erstatningskravet for dig, hvis sagen er enkel og klar. Hvis ikke anklageren fremsætter dit erstatningskrav, får du skriftlig besked herom.

Du kan også selv indgive dit erstatningskrav til domstolen i forbindelse med straffesagen. Det kan en juridisk rådgiver gøre for dig.

Behandlingen af erstatningskrav kan om nødvendigt gøres til genstand for en særskilt sag. Du kan også selv indgive dit erstatningskrav i en særskilt civil sag. Hvis erstatningskrav ikke behandles samtidig med straffesagen, er behandlingen af sagen underlagt retsafgifter.

### Dommeren har dømt gerningsmanden til at betale erstatning. Hvordan kan jeg tvinge gerningsmanden til at betale?

Hvis gerningsmanden ikke betaler frivilligt efter retssagen, kan vedkommende blive tvunget til at betale ved udlæg. Udlæg sker ikke automatisk: Du skal indgive en anmodning om udlæg til en foged og vedlægge retsafgørelsen.

Du kan ikke kræve erstatning fra gerningsmanden, hvis du har modtaget erstatning fra den finske stat for samme skade.

### Kan jeg få udbetalt et forskud af staten, hvis gerningsmanden nægter at betale? På hvilke vilkår?

Du behøver ikke at søge om erstatning fra gerningsmanden for at få erstatning fra offentlige midler. Du skal derimod indgive dit erstatningskrav til gerningsmanden under retssagen.

### Har jeg ret til erstatning fra staten?

Hvis du (eller en af dine nærmeste) har været offer for en forbrydelse i Finland, kan du få erstatning fra det offentlige for de lidelser eller den skade, du har lidt som følge af denne forbrydelse. For at få erstatning skal du anmelde forbrydelsen til politiet.

Hvis straffesagen er anlagt ved en domstol, skal du forsøge at handle således, at din ret til erstatning bliver bekræftet ved en retsafgørelse. Det vil sige, at du i forbindelse med sagen skal fremsætte et erstatningskrav mod skadevolderen. Som hovedregel ydes der ikke erstatning for den skade, du har lidt som følge af en forbrydelse, hvis du ikke har opfyldt denne forpligtelse.

Du skal indsende din ansøgning senest tre år efter, at den endelige afgørelse er truffet i sagen. Hvis sagen ikke er blevet indbragt for en domstol, skal du søge erstatning senest ti år efter datoen for forbrydelsen. Disse frister kan kun ændres af særlige grunde.

Din ansøgning bliver behandlet skriftligt af den finske statskasse (*Valtiokonttori*). Du kan enten sende ansøgningen elektronisk til følgende adresse: [rikosvahingot@valtiokonttori.fi](mailto:rikosvahingot@valtiokonttori.fi) eller udskrive skemaet og sende det med posten til følgende adresse: Valtiokonttori, PL 50, 00054 Valtiokonttori.

### Har jeg ret til erstatning, hvis ikke gerningsmanden bliver dømt?

Du kan søge erstatning, selv om skadevolderen ikke er fundet. Du skal vedlægge din erstatningsansøgning en kopi af politirapporten eller en anden troværdig rapport, som gør det muligt at bevise det, der er sket.

Du har også ret til erstatning, hvis gerningsmanden er kendt, men ikke dømmes, fordi vedkommende er under 15 år eller ikke kan holdes strafferetligt ansvarlig.

#### Har jeg ret til økonomisk støtte, mens jeg venter på, at der træffes en afgørelse i min erstatningssag?

Hvis det er nødvendigt, kan du fremsætte en skriftlig anmodning om forskud. Der kan udbetales et forskud, hvis behandlingen af din sag bliver forsinket af en grund, som du ikke er herre over, og hvis du har ret til en erstatning af en ret betydelig størrelse.

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

## 5 - Ret til støtte og bistand

### Jeg har været udsat for en forbrydelse — hvor kan jeg henvende mig for at få støtte og bistand?

#### ☞ Støtte til alle ofre for en forbrydelse

– Rikosuhripäivystys (offerrådgivningen), tlf.: (+358) 116 006

#### ☞ Krisecentre for ofre for vold i hjemmet

#### ☞ Onlinekrisecentre

#### ☞ SERI-støttecentre for ofre for seksuel vold (for personer over 16 år):

- Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio, Oulu

#### Krisecenter for voldtægts ofre, Tukinainen

- tlf.: (+358) 0800 97899

#### ☞ Nettitukinainen

#### ☞ Krisecenter for voldtægts ofre, Tukinainen

#### ☞ Støttetjeneste for ofre for menneskehandel

- Modtagelsescenter i Joutseno, tlf.: (+358) 029 54 63 177

#### Mægling

- mæglingskontorer:

#### ☞ Mægling i straffesager og tvister

#### ☞ Mægling i straffesager og tvister (på engelsk)

#### ☞ Politiet

- nødsituationer: ring 112 (generelt alarmnummer)

#### ☞ Retshjælp

#### ☞ Erstatning for skader i straffesager betalt af det offentlige

- Finlands finansministerium (Valtiokonttori), tlf.: (+ 358) 0295 50 2736

#### Telefonrådgivning, hjælp til ofre

Telefonrådgivning for ofre, tlf.: (+358) 116 006

Hotline (døgnbemandet), tlf.: (+358) 080 005 005 (ofre for vold i hjemmet og vold mod kvinder)

Krisecenter for voldtægts ofre, Tukinainen, tlf.: (+358) 0800 97899 (ofre for seksuel vold)

Støttetjeneste for ofre for menneskehandel (døgnbemandet), tlf.: (+38) 029 54 63 177 (ofre for menneskehandel)

#### Er hjælpen til ofre gratis?

Den hjælp, som støtteorganisationerne for ofre yder, er gratis. De tjenester, som krisecentre, modtagelsescentre, krisecentre for ofre for seksualforbrydelser og støttetjenester for ofre for menneskehandel yder, er gratis for klienterne.

#### Hvilke former for hjælp kan jeg få af staten og de offentlige myndigheder?

Ofre for kriminalitet kan have brug for lægehjælp eller andre medicinske og sociale tjenester, herunder den sociale døgnvagt, hospitalsbehandling og fysisk og psykisk genoptræning. Du kan bruge disse tjenester på samme vilkår som andre klienter.

Krisecentre yder direkte bistand i krisesituationer, sikker indkvartering døgnet rundt og, i alvorlige situationer, psykosocial bistand, rådgivning og støtte.

Tjenesterne tilbydes primært til personer og familier, der er blevet eller risikerer at blive udsat for vold i hjemmet. Nogle af disse tjenester udbydes af organisationer. Tilrettelæggelsen af krisecentrenes tjenester varetages af det nationale institut for sundhed og trivsel.

Støttetjenesten for ofre for menneskehandel er en offentlig myndighed, der har til opgave at sikre, at ofrenes rettigheder respekteres. Støtten omfatter sikker indkvartering, sundhedsydelse, sociale ydelser, tilskud ved ankomst eller grundlæggende indkomststøtte, retshjælp og juridisk bistand, en kontaktperson med ansvar for straffesagen og tolkning og oversættelse. Ud over støttetjenesten yder andre organisationer bistand til ofre for menneskehandel.

Du har ret til juridisk bistand i forbindelse med en eventuel anmeldelse, afhøring og retssag. Bistanden kan ydes af en advokat, en offentlig juridisk rådgiver eller en beskikket juridisk rådgiver.

Personer med lav eller mellemhøj indkomst kan have adgang til retshjælp på det offentlige regning. I så fald betaler staten helt eller delvist advokatsalæret. Du kan ansøge om retshjælp ved retshjælpskontoret eller via en elektronisk kontaktadresse. Du kan også bede et advokatfirma om at ansøge om retshjælp på dine vegne.

I tilfælde af vold i hjemmet, seksualforbrydelser eller alvorlige forbrydelser mod dit liv, dit helbred eller din frihed kan domstolen udpege en rådgiver og en kontaktperson. I dette tilfælde udbetaler staten støtte uanset din indtægt.

Du kan henvende dig til kontaktpersonen på de forskellige trin i behandlingen af en straffesag. Du kan selv vælge kontaktperson. Kontaktpersonen kan være til stede under retsmøder og retssager, men i visse situationer kan hans eller hendes tilstedeværelse være begrænset. Offerrådgivningen kan f.eks. gratis udpege en kontaktperson med den relevante uddannelse. De generelle støttetjenester for ofre, der ydes af offerrådgivningen, finansieres af justitsministeriet og ydes som led i en offentlig serviceforpligtelse.

#### Hvilke former for hjælp kan jeg få af ikkestatslige organisationer?

Mange organisationer tilbyder støtte, rådgivning og bistand til ofre for kriminalitet. Offerrådgivningen yder støtte ved alle former for kriminalitet og straffesager samt væsentlig rådgivning til ofrene om udøvelsen af deres rettigheder. Ofre for vold i hjemmet kan få beskyttelse og støtte fra krisecentre samt telefonstøtte og ambulante behandling. Nogle kommuner yder særlig støtte til ofre for seksualforbrydelser og til kvinder med indvandrerbaggrund samt støtte til pårørende til drabs ofre.

#### **Støttetjenester ydet af organisationer**

##### **Telefonrådgivning – hjælp til ofre**

Støtte til alle ofre for kriminalitet, herunder vidner og pårørende til ofre. Bistand og rådgivning til ofre om udøvelse af deres rettigheder i forbindelse med straffesager. National hotline, juridisk rådgivning pr. telefon, onlinehotline. Lokal kontaktperson.

- telefonrådgivning, tlf.: (+358) 116 006 (gratis)

- juridisk rådgivning, tlf.: (+358) 0800 161 177 (gratis)

##### **Hotline**

Telefonisk bistand døgnet rundt til ofre for vold i hjemmet og vold mod kvinder, tlf.: (+358) 080 005 005 (gratis)

##### **Sammenslutningen af krisecentre**

Krisecentre for personer, der er blevet eller risikerer at blive udsat for vold i hjemmet, og som har brug for hjælp og midlertidig indkvartering for at undslippe vold. Bistand uden indkvartering for at løse problemer med vold i hjemmet og forebygge kriser. Rådgivning pr. telefon, samtaler med en person, som er uddannet i at yde støtte i voldssituationer, samtalegrupper eller indkvartering i en almennyttig bolig.

##### **Onlinekrisecentre**

Websted for sammenslutningen af krisecentre: bistand til alle, der er berørt af vold.

##### **Krisecenter for voldtægtsofre, Tukinainen**

Støtte og bistand til ofre for seksuel vold eller seksuelle overgreb og deres pårørende. Også onlinehjælp.

- krisetelefon: tlf.: (+358) 0800 97899 (gratis)

- juridisk rådgivning: Tlf. (+358) 0800 97895 (gratis)

##### **Monika-Naiset liitto ry**

Lettilgængelige faciliteter, juridisk bistand og sikker indkvartering af indvandrerkvinder og indvandrerbørn, der har været udsat for vold. Hjælp på mange sprog, herunder fra kontaktpersoner.

- hotline: (+358) 0800 05058 (gratis)

- krisecenter i Mona, tlf.: (+358) 045 639 6274 (døgnåbent)

##### **Hotline for kvinder**

Rådgivning og støtte til kvinder og piger, der er berørt af vold, oplysninger via internettet og pr. telefon.

- tlf.: (+358) 0800 02400 (gratis)

##### **Pro-tukipiste (støttecenter)**

Sundheds- og støttetjenester for prostituerede, støtte til ofre for menneskehandel.

##### **HUOMA - Henkirikoksen uhrien läheiset ry**

Støtte til pårørende til ofre for kriminalitet.

- tlf.: (+358) 050 401 2230

 <https://www.huoma.fi/>

##### **MIELI Suomen Mielenterveys ry**

Bistand i livskriser.

- krisenummer, tlf.: (+358) 09 2525 0111 (døgnbemandet)

##### **Suvanto ry - Turvallisen vanhuuden puolesta**

Bistand, støtte fra personer i samme situation og juridisk rådgivning for ældre, der er blevet udsat for vold og mishandling.

- SUVANTO-hotlinen, støttetjeneste: (+358) 0800 06776 (gratis)

Sidste opdatering: 05/02/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.